

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR:008-01; 013-01/08

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

na dan 31.12.2007. godine

FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI

SARAJEVO

Sarajevo, travanj 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi** (u daljem tekstu Ministarstvo) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2007. godine.
2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sustava internih kontrola i sukladnosti poslovanja Ministarstva važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 22/06) i sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Službene novine FBiH", br. 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju, finansijska izvješća istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja proračuna Ministarstva rada i socijalne politike, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru, osim za:
  - nije vršen u svim kantonima nadzor i kontrola namjenskog trošenja sredstava transfera civilnim žrtvama rata, a koji je realiziran iz federalnog Proračuna sukladno članku 3. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom. Nije osigurana centralna evidencija o izvršenim isplatama, kako je definirano Naputkom o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, (točka 5.5.5. Izvješća);
  - više obračunata i doznačena sredstva PIO/MIO-u visini od 702.089 KM transfera za refundiranje isplaćenih sredstava mirovine vojnika umirovljenih pod povoljnijim uvjetima i 1.567.857 KM transfera za demobilizirane branitelje i članove njihovih obitelji, nisu knjigovodstveno evidentirana u 2007. godini kao potraživanje od PIO/MIO-a, što ima za posljedicu nerealno iskazana finansijska izvješća za navedene iznose (točka 5.5.2. i 5.5.4. Izvješća);
  - raspodjela sredstava i nadzor nad korištenjem sredstava «Podrška zapošljavanju invalidnih lica» u iznosu od 900.000 KM, koja su odobrena u svrhu pomoći zapošljavanju lica sa invaliditetom, nije realizirana sukladno donesenoj Odluci Vlade FBiH uz obvezno kvartalno izvješćivanje o utrošku istih. Sva doznačena sredstva nisu utrošena, obzirom da su neke kantonalne službe za zapošljavanje na kraju proračunske godine donijele programe ili raspisale javni pozivi za dodjelu sredstava krajnjim korisnicima. Ne može se potvrditi da su doznačena sredstva kantonalnim službama za zapošljavanje realizirana u namijenjene svrhe. (točka 5.5.6. Izvješća);

- sredstva «Transfera za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida» u iznosu od 1.000.000 KM su Odlukom Vlade FBiH dodijeljena Institutu za medicinsko vještačenje u iznosu od 400.000 KM, COMP 2000 d.o.o. Sarajevo u iznosu od 200.000 KM i ovom Ministarstvu 400.000 KM. Institutu su sredstva doznačena, a da nisu ispoštovane odredbe sklopljenog Ugovora, posebno u dijelu pravilno ispostavljenih faktura i redovitog izvješćivanja o izvršenim medicinskim vještačenjima. Sredstva su doznačena COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo bez prethodno sklopljenog ugovora. Ministarstvo je trošilo sredstva bez prethodno donesene Odluke o utrošku sredstava, a jedan dio tih sredstava je utrošen za namjene koje se nisu mogle financirati iz ovog transfera (isplata udruženjima 58.000 KM i centrima za socijalni rad 65.000 KM) (točka 5.5.8 Izvješća);
- da je isplata naknada temeljem sklopljenih ugovora o djelu (neto iznos 46.634 KM) vršena bez prethodno podnesenih izvješća o obavljenim uslugama, a u nekim slučajevima ugovori su zaključeni nakon izvršene usluge (točka 5.4.3. Izvješća).

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1. UVOD.....	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME.....	1
4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU	3
5. NALAZI I PREPORUKE	4
5.1 Sustav internih kontrola	4
5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva	5
5.3 Proračun za 2007. godinu	6
5.4 Tekući rashodi	7
5.4.1 Naknade troškova uposlenih	7
5.4.2 Izdaci za materijal i usluge.....	7
5.5 Tekući transferi	8
5.6 Nabave	12
5.7 Ostali nalazi	12
5.7.1 IT sustav.....	12
5.7.2 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2007. godine	13
6. KOMENTAR:.....	13
.PRILOG BR. 1.....	1
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi na dan 31.12.2007. godine.....	1

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI
za 2007. godinu

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne skrbi (u daljem tekstu Ministarstvo) formirano je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne skrbi, rada, mirovinskog i invalidskog osiguranja i to: politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa; zaštitu na radu; mirovinsko-invalidsko osiguranje; međunarodne konvencije sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, ugovori i bilateralni sporazumi iz oblasti rada i zapošljavanja; socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštite civilnih žrtava rata; zaštitu lica sa invaliditetom; zaštitu porodice, usvojenje i starateljstvo; socijalnu zaštitu i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br. 02-02/8-848/07 od 20.07.2007. godine, na koji je Vlada FBiH svojim aktom V broj: 466/2007 od 12. srpnja 2007. godine, dala suglasnost.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva. Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u federalnom Proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2007. godine bio je 82. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 95 uposlenih, a 85 odobreno Proračunom FBiH za 2007. godinu.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Vilsonovo šetalište br.10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća Ministarstva za 2007. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li su finacijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazala finacijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2007. godine, izvršenje Proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finacijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2007. godine do ožujka 2008. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2007. godinu konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- ***potrebno je donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola, a posebno Pravilnik o internim kontrolama–internim kontrolnim postupcima, kao i da***

se već donesene dosljedno primjenjuju i kontinuirano dograđuju u cilju osiguranja primjene postojećih zakonskih propisa;

- *internim aktom utvrditi točnu proceduru kretanja dokumentacije u Sektoru za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata, kao i način izdavanja i potpisivanja rješenja o uvođenju u pravo, likvidiranja dokumentacije i dostavljanja iste Odsjeku za ekonomsko-financijske poslove na dalje realiziranje. Osigurati uvjete za neometanu, pravovremenu i cjelovitu komunikaciju među sektorima Ministarstva, kantonalnim organima uprave kao i sa krajnjim korisnicima transfera;*
- *potrebno je da Ministarstvo kontinuirano prati donošenje zakonske i provedbene pravne regulative i vrši dosljednu primjenu iste iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom na cjelokupnom području FBiH sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;*
- *sukladno članku 3. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, vršiti upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija, izdavati instrukcije i vršiti upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, a koja se osiguravaju iz federalnog Proračuna;*
- *sukladno Naputku o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, uspostaviti centralnu evidenciju o izvršenim isplatama;*
- *izradu Proračunskog zahtjeva (u dijelu transfera) vršiti sukladno Naputku za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz Proračuna sačinjenog od strane Federalnog ministarstva financija i sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom i Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, u dijelu planiranja potrebne visine sredstava. Bruto plaće i naknade uposlenika planirati a prema utvrđenom broju uposlenika sistematiziranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva i prethodno navedenom Naputku;*
- *izmjene i dopune Proračuna FBiH vršiti sukladno članku 23. stavak 4. Zakona o proračunima u FBiH;*
- *potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007 godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu ispostavljanja faktura, redovitog izyješćivanja od strane Instituta za medicinsko vještačenje, kao i kontrole ispravnosti ispostavljenih faktura i uspostavljanja evidencije o obrađenim predmetima;*
- *izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u vezi utvrđivanja načina dodjele poslova COMP 2000 d.o.o. Sarajevo, kao i opravdanost prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora te na osnovu konstatiranog poduzeti aktivnosti. U dijelu izbora najpovoljnijih ponuđača za vršenje usluga održavanja aplikacije SOTAC, dosljedno poštivati odredbe Zakona o javnim nabavama u BiH;*
- *poduzeti potrebne aktivnosti u dijelu utvrđivanja vlasništva aplikativnog softvera, njegove vrijednosti i sukladno s tim poduzeti aktivnosti;*
- *potrebno je dosljedno postupati po Odlukama Vlade FBiH, sredstva koristiti za namjene za koje su Proračunom i odobrene, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;*
- *potrebno je poduzeti adekvatne mjere na osiguranju pravovremenog dostavljanja izvješća kantonalnih službi za zapošljavanje o namjenskom utrošku sredstava kao i izvršiti uvid u dostavljena izvješća o utrošku sredstava doznačenih u 2006. i 2007. godini, te na temelju konstatiranog poduzeti mjere;*
- *potrebno je da Ministarstvo osigura dostavljanje podataka na propisanim obrascima, pravilno likvidiranje dokumentacije, kao i obavljanje poslova i radnih zadataka utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji u dijelu praćenja kretanja i kontrole isplaćenih sredstava i poduzimanje odgovarajućih mjera za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH;*

- *osigurati stalni nadzor nad utroškom transfera za mirovine pod povoljnijim uvjetima, čiju isplatu vrši Federalni zavod PIO/MIO, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje istih;*
- *dosljedno primjenjivati Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, posebno u dijelu osiguranja uvjeta za potpisivanje izdanih rješenja od strane ovlaštene osobe, a isplatu vršiti na temelju propisno likvidirane dokumentacije i od strane ovlaštenih uposlenika sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;*
- *pravovremeno poduzimati potrebne mjere u dijelu osiguranja cjelovite dokumentacije koja potvrđuje visinu transfera za proračunsku godinu, kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje nastalih izdataka;*
- *izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u vezi utvrđivanja načina dodjele poslova ERC-ZIPO, kao i u opravdanost prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora te na temelju konstatiranog poduzeti aktivnosti;*
- *dosljedno primjenjivati Odluku Vlade FBiH, posebno u dijelu pravovremenog izvješćivanja o utrošku sredstava;*
- *prilikom nabave roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu provođenja zakonske procedure kod dostavljanja obavijesti ponuđačima, zaključivanja ugovora, poništenja i provođenja ponovnog otvorenog postupka za nabavu roba, podnošenja izvješća o izvršenim nabavama Agenciji za javne nabave;*
- *dosljedno primjenjivati Pravilnik o postupku izravnog sporazuma u dijelu sačinjavanja zahtjeva za prijedlog cijena ili ponuda sa detaljnim opisom roba, usluga ili radova koji se traže;*
- *akte o obrazovanju komisija objavljivati u «Službenim novinama FBiH» sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe;*
- *službene automobile koristiti sukladno Odluci o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, s tim da je potrebno putne naloge za korištenje istih popunjavati na propisani način kako bi se mogla vršiti kontrola korištenja. Vršiti mjesečnu kontrolu utroška goriva sukladno Naputku o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima;*
- *ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast, a isplate vršiti uz prethodno dostavljena izvješća o izvršenim uslugama;*
- *zahtjeve za refundiranje bolovanja preko 42 dana podnositi po izvršenom obračunu i isplati plaće uposlenika;*
- *naknade za rad u Federalnoj komisiji za implementaciju članka 143. Zakona o radu, evidentirati na propisanoj poziciji, a osigurati uvjete da se rješavanje po žalbama vrši komisijski i izvan radnog vremena;*
- *izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru –aplikaciji;*
- *potrebno je da Ministarstvo osigura stručne resurse za kontrolu IT funkcija;*
- *potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju o vlasništvu nad imovinom ili pravom na raspolaganje, te na temelju konstatiranog poduzeti aktivnosti.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU

Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama koje se odnose na:

- *dosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu javnog objavljivanja akta o formiranju komisije;*

- korištenje planiranih i odobrenih sredstva za namjene koje su određene Proračunom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu;
- dosljednu primjenu Odluke o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, kontroli potrošnje goriva za sva vozila prema usvojenom Naputku o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima;
- zaključivanje ugovora o djelu sukladno zakonskim propisima i isplatu naknade na temelju prethodno podnesenih izvješća o realiziranim poslovima;
- provjeru namjenskog utroška sredstava sukladno zaključenim ugovorima transfera „Podrška zapošljavanju invalidnih lica u 2006. godini“;
- ne izvršeni uvid u dokumentaciju vezanu za dodjelu dijela sredstava «Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida» utvrđenih Proračunom FBiH za 2006. godinu, Institutu za medicinsko vještačenje i COMP 2000 d.o.o. Sarajevo;
- uvid u cjelokupnu dokumentaciju u svezi utvrđivanja načina dodjele poslova COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo i ERC ZIPO, kao i opravdanost prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora;
- nedosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu provođenja zakonske procedure kod poništenja i provođenja ponovnog otvorenog postupka za nabavu roba.

Preporuke po kojima je djelomično postupilo odnose se na:

- donošenje procedura sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola i njihova dosljedna primjena;
- vršenje upravnog nadzora sukladno članku 3. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;
- pravovremeno podnošenje zahtjeva za refundiranje bolovanja preko 42 dana.

U cijelosti se postupilo po preporukama koje se odnose na: prijenos ovlaštenja ministra na rukovodeće i državne službenike posebnim rješenjima; podnošenje specifikacija za isplatu dodatnih primanja; utvrđivanje normativa potrošnje goriva za svaki službeni automobil; donošenje pojedinačnih odluka o dodjeli sredstava “Transfera za civilne invalide” i tromjesečno izvješćivanje Federalnog ministarstva financija i Vlade FBiH o utrošku sredstava na kraju godine.

Ministarstvo također, nije sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH u roku od 60 dana od dana prijema Revizorskog Izvješća poslalo odgovor sa navedenim radnjama koje su poduzete radi prevazilaženja slabosti, neregularnosti i prekršaja koji su identificirani u revizorskom Izvješću za 2006. godinu.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

U cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola, sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, ministar je donio propisane pisane procedure osim, Pravilnika o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima i Procedure i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava.

Ministarstvo nije donijelo Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, kojim bi se opisali svi procesi rada definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji kroz razradene upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, kao i postupke procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja. Obveza donošenja naprijed navedenog Pravilnika je predviđena i Zakonom o proračunima u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju, a vezano za implementaciju donesenih akata, konstatirano je da je ministar Rješenjem formirao Komisiju za internu kontrolu koja je tijekom 2007. godine vršila kontrolu financijske dokumentacije bez donesenog plana i programa rada. U Izvješću koji je podnesen ministru, konstatirala je da postoje određene nepravilnosti, ali koje nisu precizno navedene, a nisu dati ni prijedlozi i rokovi za otklanjanje istih.

Također, utvrđeno je da jedan broj donesenih internih akata nije prilagođen organizacionoj strukturi Ministarstva dok neki nisu usklađeni sa postojećom zakonskom regulativom kao npr. (Poslovnik o radu stručnog kolegija, Naputak o kolanju računovodstvene dokumentacije, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza i Odluka o troškovima reprezentacije). Naputkom o kolanju računovodstvene dokumentacije nije jasno utvrđen način kretanja dokumentacije vezane za isplatu naknada civilnim žrtvama rata. Zahtjevi kantona za isplatu se nakon dostavljanja Sektoru za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata, odmah prosljeđuju i u Sektor za pravne i kadrovske, ekonomsko-financijske i opće poslove, a da dostavljena dokumentacija od nadležnog Sektora, nije prethodno obrađena i propisno likvidirana. Uvidom u dokumentaciju o stvaranju izdataka putem blagajne, utvrđeno je da nije ostvaren potpuni nadzor nad trošenjem sredstava, obzirom da je u nekim slučajevima vršena isplata računa koji nisu pravilno likvidirani. Nakon izvršenog popisa sredstava i izvora sredstava izvršeno je rashodovanje sredstava bez sačinjenog zapisnika o fizičkom uništenju sredstava predloženih za rashod. U nekim slučajevima su stvarani izdaci bez priložene relevantne dokumentacije (neovjerene rekapitulacije isplata naknada neratnim invalidima, isplate po osnovu sklopljenih ugovora o djelu bez priloženih izvješća o izvršenim poslovima, isplata faktura Institutu za medicinsko vještačenje bez priloženih spiskova izvršenih usluga, isplate transfera bez kvartalnih izvješća o utrošku sredstava, isplata dijela transfera „COMP-u 2000“, d.o.o bez dokaza o izvršenoj nabavci i uslugama, a da prethodno nije sklopljen ugovor). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za kontrolu potrošnje goriva po vozilima, utvrđeno je da nije vršena kontrola mjesečne potrošnje sukladno internim aktima Ministarstva. Zahtjevi za refundiranje isplaćenih naknada za bolovanje preko 42 dana nisu podnošeni pravovremeno. Ministarstvo je donijelo interni akt - Pravilnik o postupku izravnog sporazuma 15.11.2007. godine, sa kašnjenjem od godinu dana, što je suprotno članku 11. Pravilnika o postupku izravnog sporazuma („Službeni glasnik BiH“ br.53/06), kojim je definirano da su ugovorni organi dužni donijeti ili uskladiti postojeće interne akte u roku od tri mjeseca od datuma objave.

Potrebno je donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola, a posebno Pravilnik o internim kontrolama–internim kontrolnim postupcima, kao i da se već donesene dosljedno primjenjuju i kontinuirano dograđuju u cilju osiguranja primjene postojećih zakonskih propisa.

Internim aktom utvrditi točnu proceduru kretanja dokumentacije u Sektoru za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata, kao i način izdavanja i potpisivanja rješenja o uvođenju u pravo, likvidiranja dokumentacije i dostavljanja iste Odsjeku za ekonomsko-financijske poslove na dalje realiziranje. Osigurati uvjete za neometanu, pravovremenu i cjelovitu komunikaciju među sektorima Ministarstva, kantonalnim organima uprave kao i sa krajnjim korisnicima transfera.

Zahtjeve za refundiranje bolovanja preko 42 dana podnositi po izvršenom obračunu i isplati plaće uposlenika.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom definiira osnovna prava socijalne zaštite (u daljem tekstu Zakon), a izmjenama i dopunama Zakona (sa početkom primjene 01.01.2005. godine) utvrđena su i osnovna prava lica sa invaliditetom. Izmjene i dopune Zakona su se počele primjenjivati 01.01.2006. godine, a da od strane Ministarstva nisu pokrenute aktivnosti u cilju izmjene i dopune Zakona vezane za početak primjene istog, što može imati za posljedicu povećanje izdataka u narednom periodu. Poznato je da je jedan broj korisnika ovih prava putem suda zatražio svoja prava. Ministarstvo, iako je učesnik u sporu, nije uspostavilo evidenciju pokrenutih sporova kao ni vrijednosno utvrdilo potencijalne obveze. Tijekom 2007. godine Ministarstvo je uvelo u pravo 28.724 korisnika, a u prosincu je izvršena isplata za ukupno 41.724 korisnika već stečenih prava lica sa invaliditetom. U Ministarstvo kontinuirano pristižu zahtjevi iz centara za socijalni rad za uvođenje u pravo.

Temeljem Zakona i njegovih izmjena i dopuna, određena prava vezana za civilne žrtve rata, prenesena su sa kantona na razinu FBiH, čija primjena je počela 01.09.2006. godine. Prema navedenom zakonu, centar za socijalni rad ili nadležna općinska služba za upravu, rješavaju u prvom stupnju o pravima civilnih žrtava rata, a o žalbama protiv rješenja donesenih u prvom stupnju rješava nadležni kantonalni organ uprave, koji

radi i reviziju tih rješenja. Bilo je potrebno provesti procedure vezane za donošenje novih rješenja na temelju kojih se dostavljaju zahtjevi Ministarstvu za uplatom dijela sredstva koji se isplaćuju iz Proračuna Federacije. Ministarstvo je u predviđenom roku donijelo provedbene propise dok svi kantoni u FBiH nisu donijeli na vrijeme svoje propise, kako je to definirano Zakonom. Nepravovremeno donošenje provedbenih propisa utjecalo je na početak ostvarenja ovih prava. Posavski kanton je tek u listopadu uputio zahtjev za isplatu sredstava, dok je Hercegbosanski Kanton zahtjev uputio u kolovozu, a Hercegovačko neretvanski kanton u svibnju. U prosincu 2007. godine izvršena je isplata za 9.387 korisnika prava civilnih žrtava rata.

Sukladno Zakonu i Naputku o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, centralnu evidenciju o izvršenim isplatama treba da vodi ovo Ministarstvo. Tijekom revizije nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je Ministarstvo osiguralo centralnu evidenciju o izvršenim isplatama.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (o izvršenom nadzoru Ministarstva u četiri kantona), utvrđeno je da su u pojedinačnim zapisnicima o izvršenom nadzoru konstatirane nepravilnosti, a sačinjeno je jedno izvješće i upućeno ministru a ne i kantonima (gdje je vršena revizija). U Izvješću nisu definirane obveze i rokovi za otklanjanje uočenih nepravilnosti. Člankom 3. Zakona je definirano da ovo Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih temeljem istog, kao i da vrši upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje ovih prava, a koja se osiguravaju iz federalnog Proračuna. Izvršenom revizijom nije potvrđeno da je Ministarstvo u 2007. godini sukladno članku 3. Zakona u potpunosti izvršilo nadzor i kontrolu namjenskog trošenja proračunskih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo kontinuirano prati donošenje zakonske i provedbene pravne regulative i vrši dosljednu primjenu iste iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom na cjelokupnom području FBiH sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Sukladno članku 3. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, vršiti upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija, izdavati instrukcije i vršiti upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, a koja se osiguravaju iz federalnog Proračuna.

Sukladno Naputku o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, uspostaviti centralnu evidenciju o izvršenim isplatama.

5.3 Proračun za 2007. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna ukupni izdaci su 285.794.228 KM ili 0,76% manje od odobrenih sredstava. Nerealizirana sredstva se najvećim dijelom odnose na sredstva transfera civilnim žrtvama rata (1.699.306,89 KM).

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Proračunski zahtjev za 2007. godinu Ministarstvo na vrijeme sačinilo i dostavilo Federalnom ministarstvu financija. U proračunskom zahtjevu izdaci za plaće i naknade uposlenih planirane su za 105 izvršilaca, mada je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji utvrđeno kao i rebalansom Proračuna odobreno 95 izvršilaca.

Kod izrade Proračunskog zahtjeva, Ministarstvo nije raspolagalo sa podacima o stvarnom broju korisnika prava po osnovu Zakona i njegovih izmjena i dopuna kao i Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, što je značajno utjecalo na planiranje slijedećih transfera: uvođenje u pravo neratnih invalida; transfera za civilne žrtve rata i transfera novčanih naknada za vrijeme nezaposlenosti demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji.

Parlament FBiH je rebalansom Proračuna osigurao sredstva na pozicijama: Ostala domaća pozajmljivanja i Rekonstrukcija i kapitalne investicije izgradnje Fabrike urinara, a Vlada FBiH je svojim pojedinačnim Odlukama odobrila realiziranje istih sa pozicija tekućih i kapitalnih transfera.

Izradu Proračunskog zahtjeva (u dijelu transfera) vršiti sukladno Naputku za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz Proračuna sačinjenog od strane Federalnog ministarstva financija i sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom i Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova

njihovih obitelji, u dijelu planiranja potrebne visine sredstava. Bruto plaće i naknade uposlenika planirati prema utvrđenom broju uposlenika sistematiziranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva i prethodno navedenom Naputku.

Izmjene i dopune Proračuna FBiH vrši sukladno članku 23. stavak 4. Zakona o proračunima u FBiH.

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Naknade troškova uposlenih

Prema podacima u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 419.039 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju o isplatama za rad u komisijama, utvrđeno je da je izvršena isplata u visini od 17.924 KM neto ili 23.418 KM bruto. Revizijom je utvrđeno da se akti o obrazovanju većeg broja komisija nisu objavljivali u Službenim novinama FBiH. Na poziciji naknada za rezultate rada ukupno je evidentirano 41.000 KM od kojih se 16.400 KM odnosi na isplaćene nagrade uposlenicima za postignute rezultate rada. Navedene naknade nisu bile planirane Proračunskim zahtjevom za 2007. godinu.

Akte o obrazovanju komisija objavljivati u «Službenim novinama FBiH» sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

5.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za usluge prijevoza i goriva evidentirani su u iznosu od 44.640 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da u nekim slučajevima (tri vozila) nije upisana relacija svakog kretanja, datum polaska na put, datum i vrijeme dolaska, početna i krajnja kilometraža i drugi podaci predviđeni u putnom nalogu, što je suprotno Odluci ministra o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila. Ministar je 01.11.2007. godine donio Naputak o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima sa utvrđenim normativima potrošnje po automobilima. Iz predočenih pregleda potrošnje goriva po vozilima, ne može se potvrditi da je vršena kontrola mjesečne potrošnje sukladno naprijed navedenim internim aktima Ministarstva.

Na poziciji ugovorenih i drugih posebnih usluga realiziran je iznos od 169.989 KM, a od čega se na **izdatke po osnovu sklopljenih ugovora o djelu** za angažiranje vanjskih suradnika odnosi iznos od 46.634 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da je isplata ugovora o djelu vršena bez prethodno dostavljenih izvješća o izvršenim uslugama, dok su neki ugovori zaključeni nakon obavljenog posla. U nekim slučajevima, ugovori o djelu su sklapani za redovite poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva (revizija prvostepenih rješenja, kompletiranje spisa dostavljenih na reviziju, vršenje unosa i ažuriranje baze podataka, vršenje operativno-analitičkih i informatičkih poslova unosa u bazu podatka neratnih invalida, provođenje aplikacije za praćenje toka dokumenata, poslovi vozača).

Na poziciji pravnih usluga, iskazan je izdatak u iznosu od 13.851 KM, a odnosi se na neto isplate članovima Federalne komisije za implementaciju članka 143. Zakona o radu. Prema Izvješću ove Komisije, u 2007. godini zaprimljene su 593 žalbe (izjavljene na rješenja kantonalnih komisija za implementaciju članka 143. Zakona o radu) od čega je riješeno 514 žalbi, dok je u postupku rješavanja 79 žalbi. Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da je rješavano po žalbama komisijski i izvan radnog vremena. Budući da je riječ o naknadama za rad komisija, navedeni izdaci nisu evidentirani na propisanoj poziciji.

Službene automobile koristiti sukladno Odluci o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, s tim da je potrebno putne naloge za korištenje istih popunjavati na propisani način kako bi se mogla vršiti kontrola korištenja. Vršiti mjesečnu kontrolu utroška goriva sukladno Naputku o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima.

Ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast, a isplate vršiti uz prethodno dostavljena izvješća o izvršenim uslugama.

Naknade za rad u Federalnoj komisiji za implementaciju članka 143. Zakona o radu, evidentirati na propisanoj poziciji, a osigurati uvjete da se rješavanje po žalbama vrši komisijski i izvan radnog vremena.

5.5 Tekući transferi

5.5.1 Transfer za lica sa invaliditetom-neratni invalidi

Ostvaren je u visini od 124.820.939 KM ili 99,9 % Proračunom odobrenih sredstava. Visina naknade korisnika ovih prava je precizirana člankom 18. točka f. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona. Uvidom u predočenu dokumentaciju, utvrđeno je da Ministarstvo kod izrade Proračunskog zahtjeva nije raspolagalo sa podacima o mogućem broju korisnika ovih prava, radi čega je rebalansom Proračuna odobren znatno veći iznos sredstava. Tijekom 2007. godine, Ministarstvo je od centara za socijalni rad zaprimilo 33.155 zahtjeva i 1.055 zahtjeva 100% invalida, koji imaju prioritet u obradi dostavljene dokumentacije. Uvidom u predočenu dokumentaciju, utvrđeno je da Ministarstvo (Sektor za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata) temeljem naprijed navedenog Zakona vršilo reviziju prvostupanjskih rješenja nakon čega je uvodilo u pravo korisnike prava. Uspostavljena je baza podataka za korisnike prava čija su rješenja od strane ovog Ministarstva revidirana tj. potvrđena. Obzirom na broj podnesenih zahtjeva korisnika prava, Ministarstvo je putem ugovora o djelu angažiralo dulji vremenski period diplomirane pravnike koji su vršili reviziju izdanih rješenja i svojim potpisima zapravo uvodili u pravo korisnike, a da nije vršena naknadna kontrola od strane ovlaštene osobe iz Ministarstva. Samo šef Odsjeka za reviziju i upravno rješavanje može potpisivati izdana rješenja. Naprijed navedeno je imalo za posljedicu uvođenje u pravo korisnika od strane neovlaštenih osoba. Konačne preglede za isplatu (rekapitulacije) nije potpisivala odgovorna osoba Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata koja odgovara za točnost podataka (pomoćnik ministra), što je imalo za posljedicu isplatu sredstava bez propisno likvidirane dokumentacije. Nalog za isplatu sredstava potpisuje sekretar po pismenom ovlaštenju ministra.

Dosljedno primjenjivati Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, posebno u dijelu osiguranja uvjeta za potpisivanje izdanih rješenja od strane ovlaštene osobe, a isplatu vršiti na temelju propisno likvidirane dokumentacije i od strane ovlaštenih uposlenika sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

5.5.2 Transfer za PIO/MIO refundiranje isplaćenih sredstava za mirovine vojnika umirovljenih pod povoljnijim uvjetima

Sredstva u iznosu od 63.500.000 KM su Proračunom odobrena i u tom iznosu su transferirana Federalnom zavodu PIO/MIO sukladno Odluci Vlade FBiH kojom je definirano vrijeme i visina isplate. Ovaj transfer je u navedenom iznosu iskazan u financijskim izvješćima Ministarstva. Međutim, uvidom u Izvješće Federalnog zavoda PIO/MIO o utrošku sredstava za cijelu 2007. godinu, utvrđeno je da doznačena sredstva nisu u cijelosti utrošena kao i da je prijedlog da se višak doznačenih sredstava (702.087 KM), smatra avansnom uplatom za izmirenje isplata mirovina u 2008. godini. Na zahtjev Ministarstva Federalni zavod PIO/MIO je izvršio povrat neutrošenih sredstava (15.02.2008. godine), što znači da je ovaj transfer stvarno realiziran u visini od 62.797.913 KM, a ne 63.500.000 KM kako je knjigovodstveno evidentiran. Iz navedenog proizlazi da izdaci za ove namjene nisu točno iskazani u financijskim izvješćima i da se ne može potvrditi da Ministarstvo kontinuirano prati utrošak sredstava.

Pravovremeno poduzimati potrebne mjere u dijelu osiguranja cjelovite dokumentacije koja potvrđuje visinu transfera za proračunsku godinu kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje nastalih izdataka.

5.5.3 Transfer za ekonomsko socijalno vijeće

Transfer za ekonomsko socijalno vijeće ostvaren je u visini od 180.000 KM ili 100%. Odlukom Vlade FBiH o dodjeli sredstava definirano je da se Ministarstvu kvartalno dostavljaju izvješća o utrošku sredstava. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da kvartalna izvješća od strane Ekonomsko-socijalnog vijeća nisu dostavljana, a da je godišnje financijsko izvješće predočeno bez tekstualnog obrazloženja za koje

namjene su utrošena sredstva. Nije predložena dokumentacija iz koje se može zaključiti da li je Ministarstvo poduzimalo mjere za osiguranje pravovremenog izvješćivanja.

Doosljedno primjenjivati Odluku Vlade FBiH, posebno u dijelu pravovremenog izvješćivanja o utrošku sredstava.

5.5.4 Transfer za demobilizirane branitelje i članove njihovih obitelji

U financijskim izvješćima na ovoj poziciji evidentiran je izdatak u visini od 69.083.334 KM. Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji (sa početkom primjene od 01.01.2007. godine) utvrđeno je pravo na novčanu naknadu za vrijeme neuposlenosti, kao i obveza osiguranja novčanih sredstava od strane nadležne kantonalne službe za zapošljavanje i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Ovim Zakonom su stvoreni i povoljniji uvjeti za umirovljenje ove populacije uz obvezu Proračuna FBiH da osigura sredstva za isplatu mirovina Federalnom zavodu PIO/MIO. Ova obveza postoji sve dok korisnik mirovine prema ovom Zakonu ne ispuni uvjete za starosnu mirovinu sukladno Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju. U Proračunu za 2007. godinu je odobren ovaj transfer u visini od 70.000.000 KM, a Vlada FBiH je svojom Odlukom broj 260/07 od 23.05.2007. godine utvrdila način rasporeda ovih sredstava i to Federalnom zavodu PIO/MIO 50.000.000 KM za prijevremeno umirovljene i Federalnom zavodu za zapošljavanje 20.000.000 KM za isplatu naknade za vrijeme neuposlenosti.

Revizijom raspoložive dokumentacije utvrđeno je da su Federalnom zavodu PIO/MIO doznačene dvije tranše (2/12) proračunskim sredstava odnosno 8.333.334 KM. Naprijed navedeni Zavod je ovom Ministarstvu dostavljao mjesečne preglede utrošenih sredstava na ime isplata ovih mirovina. Na temelju stvarnih mjesečnih isplata mirovina, utvrđeno je da se proračunom odobrena sredstva neće utrošiti do kraja proračunske godine. Tako je rebalansom Proračuna ovaj transfer smanjen na iznos već doznačenih sredstava. Međutim, uvidom u Izvješće Federalnog zavoda PIO/MIO o utrošku sredstava za cijelu 2007. godinu, utvrđeno je da doznačena sredstva nisu u cijelosti utrošena kao i da je prijedlog da se višak doznačenih sredstava (1.567.857 KM), smatra avansnom uplatom za izmirenje isplata mirovina u 2008. godini. Na zahtjev Ministarstva Federalni zavod PIO/MIO je izvršio povrat neutrošenih sredstava (15.02.2008. godine), što znači da je ovaj transfer stvarno realiziran u visini od 6.765.477 KM, a ne 8.333.334 KM kako je knjigovodstveno evidentiran. Iz navedenog proizlazi da izdaci za ove namjene nisu točno iskazani u financijskim izvješćima i da se ne može potvrditi da Ministarstvo kontinuirano prati utrošak sredstava.

Transfer Federalnom zavodu za zapošljavanje u visini od 60.750.000 KM, za isplatu naknade za vrijeme neuposlenosti, je izvršen u dva dijela. Prvi dio isplate se odnosi na isplatu sredstava temeljem Odluke Vlade FBiH u visini od 20.000.000 KM. Drugi dio isplate se odnosi na rebalansom Proračuna odobrena sredstva u visini od 40.750.000 KM. Sredstva su bila odobrena ovom Ministarstvu na poziciji ostala domaća pozajmljivanja, ali su ista Odlukom Vlade FBiH prenesena na poziciju tekućih transfera sa koje su sredstva i isplaćena.

Osigurati stalni nadzor nad utroškom transfera za mirovine pod povoljnijim uvjetima, čiju isplatu vrši Federalni zavod PIO/MIO kao i pravilno knjigovodstveno evidentiranje istih.

5.5.5 Transfer za civilne invalide

Ovaj transfer ostvaren je u visini od 21.280.981 KM ili 92,6 % od odobrenog iznosa. Temeljem Zakona i njegovim izmjenama i dopunama, prava civilnih žrtava rata su prenesena sa kantonalnih na federalnu razinu, tako da je sa 31.12.2007. godine uvedeno u pravo ukupno 9.387 korisnika. Nadležna općinska služba vodi evidenciju o korisnicima i izvršenim isplatama, prema ovom zakonu, te dostavlja nadležnom kantonalnom organu uprave mjesečna zbirna izvješća o broju korisnika, iznosu naknada i isplatama. Nadležni kantonalni organi uprave podnose ovom Ministarstvu zahtjeve za novčana primanja koja se osiguravaju iz federalnog proračuna, a sredstva se doznačavaju u mjesečnim tranšama. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da se mjesečni zahtjevi kantonalnih organa uprave, nakon izvršene kontrole, ne ovjeravaju od strane odgovornog lica Sektora ministarstva, a koji bi potvrdio točnost traženog iznosa za isplatu. Uočeno je, iako su Napatkom o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, propisani obrasci zahtjeva za isplatu, da u nekim slučajevima, kantonalni organi uprave dostavljaju zahtjeve u različitim formama. Navedeno ima za posljedicu otežanu kontrolu dostavljenih podataka u Ministarstvo kao i nekompletnost traženih informacija o

korisnicima ovih prava. Obveza Ministarstva sukladno naprijed navedenom je vršiti nadzor nad trošenjem sredstava osiguranih Proračunom, a koji se trebao osigurati kroz dosljednu realizaciju utvrđenog opisa poslova i radnih zadataka iz Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva. Opisom poslova i radnih zadataka definirana je obveza praćenja kretanja i kontrole isplaćenih sredstava i poduzimanje odgovarajućih mjera za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo osigura dostavljanje podataka na propisanim obrascima, pravilno likvidiranje dokumentacije, kao i obavljanje poslova i radnih zadataka utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji u dijelu praćenja kretanja i kontrole isplaćenih sredstava i poduzimanje odgovarajućih mjera za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH.

5.5.6 Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica

Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica realiziran je u visini od 900.000 KM sukladno Odluci Vlade FBiH broj 273/07 od 30.05.2007. godine. Odlukom je definirano da se sredstva doznačavaju kantonalnim službama za zapošljavanje lica sa invaliditetom uz obvezu kvartalnog izvješćivanja o utrošku sredstava. Tijekom revizije raspoložive dokumentacije utvrđeno je da kantonalne službe nisu kvartalno izvješćivale ovo Ministarstvo o utrošku sredstava, a sredstva su redovito doznačavana. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (pojedinačna godišnja izvješća kantonalnih službi za zapošljavanje), utvrđeno je da u nekim slučajevima nisu sredstva utrošena ili da su tek krajem 2007. godine doneseni programi utroška te da slijedi raspisivanje javnog poziva za dodjelu sredstava. U nekim slučajevima sredstva su dodijeljena i sklopljeni su pojedinačni ugovori iz kojih se ne može zaključiti da je od strane kantonalnih službi osiguran nadzor nad namjenskim trošenjem ovih sredstava.

Potrebno je poduzeti adekvatne mjere na osiguranju pravovremenog dostavljanja izvješća kantonalnih službi za zapošljavanje o namjenskom utrošku sredstava kao i izvršiti uvid u dostavljena izvješća o utrošku sredstava doznačenih u 2006. i 2007. godini te na temelju konstatiranog poduzeti mjere.

5.5.7 Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida

Ovaj transfer realiziran je u visini od 1.057.071 KM ili 99,4% odobrenog Proračuna. Vlada FBiH je Odlukom o raspodjeli sredstava broj 270/07 od 30.05.2007. godine definirala da se sredstva doznače: Institutu za medicinsko vještačenje 400.000 KM, COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo 200.000 KM i ovom Ministarstvu 400.000 KM s tim što je Ministarstvo trebalo donijeti posebnu odluku o utrošku sredstava koja su mu dodijeljena. Naknadno su odobrena sredstva u visini od 63.450 KM firmi COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo na ime izrade Aplikacije povezivanja ljekarskih komisija na SOTAC aplikaciju. Odobrena sredstva su doznačena korisnicima ovih sredstava uz obvezu izvješćivanja ovog Ministarstva o utrošku istih.

Utvrđeno je da je temeljem Zakona o osnivanju instituta za medicinsko vještačenje u FBiH, sa **Institutom za medicinsko vještačenje (transfer 400.000 KM)** zaključen ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine, u kome su definirana međusobna prava i obveze. Prema ovom ugovoru, Institut obavlja poslove medicinskog vještačenja tjelesnog oštećenja i drugih vrsta medicinskog vještačenja korisnika prava iz oblasti socijalne zaštite. Člankom 8. ovog ugovora utvrđena je cijena vještačenja i obveza ispostavljanja faktura uz koju se prilaže spisak korisnika prava za koje je dato mišljenje. Također, Ugovorom je utvrđeno da Institut najmanje jednom godišnje podnosi Izvješće o obavljenom medicinskom vještačenju, a da Ministarstvo treba plaćati ispostavljene fakture i uspostaviti evidenciju o obrađenim predmetima.

Uz sve ispostavljene fakture nisu priloženi spiskovi korisnika prava za koje je dato mišljenje, što je suprotno sklopljenom ugovoru. Institut je naknadno dostavio spisak korisnika prava za koje je izvršeno medicinsko vještačenje, što se ne može prihvatiti kao Izvješće o izvršenim uslugama. Ministarstvo nije predočilo dokumentaciju iz koje se može zaključiti da je uspostavljena evidencija o obrađenim predmetima, niti dokaze da je vršena kontrola ispravnosti ispostavljenih faktura.

Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007 godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu ispostavljanja faktura, redovitog izvješćivanja od strane Instituta za medicinsko vještačenje, kao i kontrole ispravnosti ispostavljenih faktura i uspostavljanja evidencije o obrađenim predmetima.

Tijekom revizije utvrđeno je da je na ime Projekta održavanja aplikacije SOTAC za 2007. godinu isplaćeno ukupno 200.000 KM firmi COMP 2000 d.o.o. Sarajevo bez prethodno sklopljenog ugovora o međusobno definiranim pravima i obvezama. Utvrđeno je da Ministarstvo nema knjigovodstveno evidentiranu aplikaciju SOTAC. Uvidom u sadržaj naprijed navedenog Projekta, koji je predložio COMP-2000 d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da projektom nije predviđeno samo održavanje aplikacije nego i proširenje odnosno nadogradnja aplikacije SOTAC- novom aplikacijom za praćenje toka dokumentacije u visini od 22.000 KM, što se ne može smatrati tekućim izdatkom. Firmi COMP d.o.o. Sarajevo isplaćeno je još 63.450 KM na ime izrade Aplikacije povezivanje ljekarskih komisija na SOTAC aplikaciju, podešavanje servera i upotreba e-maila za komunikaciju. Nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je usluga izvršena kao ni da je sklopljen ugovor sa međusobno definiranim pravima i obvezama. Provedenom revizijom utvrđeno je da nije postupljeno po preporuci koja je dana u reviziji za 2006. godinu, koja se odnosi na vršenje uvida u cjelokupnu dokumentaciju u vezi utvrđivanja načina dodjele poslova COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo.

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u vezi utvrđivanja načina dodjele poslova COMP 2000 d.o.o. Sarajevo, kao i opravdanost prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora te na osnovu konstatiranog poduzeti aktivnosti. U dijelu izbora najpovoljnijih ponuđača za vršenje usluga održavanja aplikacije SOTAC, dosljedno poštivati odredbe Zakona o javnim nabavama u BiH.

Poduzeti potrebne aktivnosti u dijelu utvrđivanja vlasništva aplikativnog softvera, njegove vrijednosti i sukladno s tim poduzeti aktivnosti.

Odlukom Vlade FBiH o raspodjeli sredstava broj 270/07 od 30.05.2007. godine za uvođenje u pravo neratnih invalida ovom Ministarstvu su odobrena sredstva u visini od 400.000 KM, uz obvezu da Ministarstvo donese posebnu odluku o utrošku tih sredstava. Uvidom u predočenu dokumentaciju, utvrđeno je da nakon donesene Odluke od strane Vlade FBiH, Ministarstvo nije donijelo Odluku o načinu raspodjele tih sredstava a sredstva je trošilo za različite potrebe (nabavu kancelarijskog materijala, tekuće održavanje poslovnog prostora itd.). Ministarstvo je sa ove pozicije dodjeljivalo sredstva po pojedinačnim zahtjevima civilnim organizacijama (za različite potrebe) u ukupnoj visini od 58.000 KM, kao i Centrima za socijalni rad (za grijanje, poboljšanje uvjeta rada itd.) u ukupnoj visini od 65.000 KM, tako da ne možemo potvrditi **da su sredstva utrošena za namjene za koje su predviđene**. Krajem 2007. godine, Ministarstvo je od Federalnog ministarstva financija zatražilo preraspodjelu sredstava za vrijednost opreme koja je nabavljena i dodijeljena Centrima za socijalni rad (184.421 KM) i za dio sredstava za nabavku opreme Ministarstvu (za osiguranje jedinstvene baze podataka neratnih invalida uvedenih u pravo u iznosu od 30.511 KM). Odobrena je preraspodjela sredstava sa tekućih transfera na kapitalni grant, ali ne i na memorandumsku evidenciju za dio sredstava koja se odnose za nabavu opreme za Ministarstvo. Sredstva su nabavljena i knjigovodstveno evidentirana na kapitalnom grantu.

Potrebno je dosljedno postupati po Odlukama Vlade FBiH, sredstva koristiti za namjene za koje su Proračunom i odobrene, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.

5.5.8 Transfer za PIO/MIO ERC ZIPO

Ovaj transfer ostvaren je u visini od 197.000 KM ili 100 %. Odlukom Vlade FBiH, ERC ZIPO je trebao izvješćivati Ministarstvo o utrošku sredstava. Uvidom u predočenu dokumentaciju, utvrđeno je da je ERC ZIPO dopisom Ministarstvo izvijestilo da su sredstva utrošena prema programu na temelju kojeg je Vlada i donijela Odluku o dodijeli sredstava. Iz predočenog Programa, nije se moglo zaključiti da se isti u cijelosti odnosi na ovo Ministarstvo, a nije ni predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti kada su i koji poslovi obavljani za Ministarstvo. Nije sklopljen ugovor o vršenju poslova niti definiran način prijema usluge, što je konstatirano i revizijom za 2006. godinu.

Izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju u vezi utvrđivanja načina dodjele poslova ERC-ZIPO, kao i u opravdanost prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora te na temelju konstatiranog poduzeti aktivnosti.

5.6 Nabave

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, ne može se potvrditi da je Ministarstvo kod provedenih postupaka javnih nabava, dostavilo ponuđačima obavijesti o izboru, a kako je predviđeno člankom 38. Zakona o javnim nabavama BiH. Revizijom je utvrđeno da u 2007. godini nisu podnošena Izvješća o nabavama Agenciji za javne nabave, kako je definirano člankom 41. Zakona o javnim nabavama.

Kod provedene nabave vozila „staro za novo“ (66.828 KM), ugovor sa izabranim ponuđačem je zaključen u roku od 7 dana od dana donošenja odluke o izboru, a što je suprotno članku 39. Zakona o javnim nabavama, prema kojem se nijedan ugovor ne može zaključiti u periodu od 15 dana od datuma kada su ponuđači obaviješteni o izboru.

Kod nabave goriva u 2007. godini, proveden je otvoreni postupak, koji nije okončan a nije ni donesena odluka o poništenju ovog postupka. Gorivo je nabavljano od dobavljača sa kojim je zaključen ugovor u 2005. godini a da aneksima ugovora nije produžavan. Ukupan izdatak za nabavu goriva u 2007. godini je 44.640 KM.

Nabave putem konkurentskog zahtjeva su objavljene u srpnju 2007. godine, kada su i prikupljene ponude, dok je otvaranje ponuda obavljeno u listopadu 2007. godine. Ugovori sa izabranim dobavljačima su sklopljeni u studenom i prosincu 2007. godine. Vrijednost pojedinačnih nabava usluga na početku postupka nabave nije procijenjena od strane ugovornog organa, što se zahtijeva člankom 6. Zakona o javnim nabavama.

Prema predočenoj dokumentaciji, utvrđeno je da Ministarstvo nije sukladno članku 2. i 6. internog Pravilnika o postupku izravnog sporazuma, sastavljalo zahtjeve za prijedlog cijena ili ponuda sa detaljnim opisom roba, usluga ili radova koji se traže.

Prilikom nabave roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu provođenja zakonske procedure kod dostavljanja obavijesti ponuđačima, zaključivanja ugovora, poništenja i provođenja ponovnog otvorenog postupka za nabavu roba, podnošenja izvješća o izvršenim nabavama Agenciji za javne nabave.

Dosljedno primjenjivati Pravilnik o postupku izravnog sporazuma u dijelu sačinjavanja zahtjeva za prijedlog cijena ili ponuda sa detaljnim opisom roba, usluga ili radova koji se traže.

5.7 Ostali nalazi

5.7.1 IT sustav

Revizijom sustava informacionih tehnologija sa aspekta podrške financijskih transakcija Ministarstva, utvrđeno je da isto koristi aplikativni softver za vođenje evidencija o korisnicima prava neratnih invalida. Održavanje, razvoj i administriranje aplikacije, sustava i baze podataka vrši firma COMP 2000 d.o.o Sarajevo, sa kojom nije zaključen ugovor o reguliranju međusobnih prava, obveza i odgovornosti. Nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je izvršen prijenos vlasništva nad izvornim kodom softvera sa države BiH na Federalno ministarstvo, čime nije riješeno pravo izmjena i dogradnje softvera. Softver kao nematerijalno sredstvo nije evidentiran u knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva. Za usluge kontinuiranog održavanja i razvoja softvera nisu provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača predviđene Zakonom o javnim nabavama BiH.

Utvrđeno je da Ministarstvo ne raspolaže stručnim ljudskim resursima za upravljanje i kontrolu IT funkcija, a ni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji nisu predviđena radna mjesta, koja zahtijevaju stručni IT profil. Provedenom revizijom, konstatirano je da Ministarstvo nije donijelo Pravilnik i pravila korištenja, sigurnosti i zaštitu podataka IT sustava, a koji je bio dužan donijeti sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

Izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru –aplikaciji.

Potrebno je da Ministarstvo osigura stručne resurse za kontrolu IT funkcija.

5.7.2 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2007. godine

Uvidom u prezentirano Izvješće o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2007. godine, utvrđeno je da je izvršen naturalni popis i da je izvršena usporedba stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem. Provedenom revizijom utvrđeno je, da je Ministarstvo knjigovodstveno evidentiralo nepokretnu imovinu (poslovne prostore i garažu), ali nije predočena relevantna dokumentacija na temelju čega je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, niti je prezentiran dokaz o stvarnom korištenju svih poslovnih prostora i garaže, koji su u evidenciji Ministarstva. Navedeno se ističe iz razloga što Ministarstvo iznajmljuje poslovni prostor uz novčanu naknadu.

Potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju o vlasništvu nad imovinom ili pravom na raspolaganje, te na temelju konstatiranog poduzeti aktivnosti.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Ministarstvo se očitovalo dopisom broj 02-14/1 1322/07 od 25.04. 2008. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2007. godinu. U navedenom očitovanju Ministarstvo je prihvatilo najveći dio nalaza, dok je za dio nalaza dato obrazloženje i primjedbe. Točno je da su donesena drugostepena rješenja potpisana od strane ovlaštene osobe Ministarstva, ali revizijom je utvrđeno da kod uvođenja u pravo temeljem provostepenih rješenja te poslove nisu obavljali samo uposlenici ministarstva nego i pravnici koji su to obavljali temeljem sklopljenih ugovora o djelu, a da ovlaštena osoba Ministarstva to nije potpisivala. Obrazloženja za realizaciju "Transfera za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida" se ne mogu prihvatiti jer nisu predočeni relevantni dokazi koji bi mogli promijeniti dane nalaze.

Direktor Sektora za reviziju Proračuna FBiH

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.

Član tima:

Dijana Šutalo, dipl. Oec

Prilog br. 1.

Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi na dan 31.12.2007. godine

u KM

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2007.god.	Odobreni proračun 2007.god.	Povećane I smanjenje Proračuna (rebalans)	Doznake iz Tekuće pričuve	Donacije	Ostalo Preras-podjela	Ukupno raspoloživa sredstva (4+5+6+7+8)	Izvršenje Proračuna 2007.god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući i izdaci	3.069.647	2.722.773	+271.871				2.994.644	2.638.095	356.550	88,09
1.	Bruto plate zaposlenih	1.519.000	1.306.340	+273.500				1.579.840	1.367.596	212.244	86,6
2.	Naknade troškova zaposlenih	481.000	370.370	+79.041				449.411	419.039	30.373	93,2
3.	Doprinosi poslodavca	168.457	144.873	+30.330				175.203	151.604	23.599	86,5
4.	Putni troškovi	70.000	70.000					70.000	48.567	21.433	69,4
5.	Izdaci za energiju	57.200	57.200	-10.000				47.200	37.309	9.891	79,05
6.	Izdaci za komunalne usluge	126.060	126.060	-5.000				121.060	90.429	30.631	74,7
7.	Nabavka materijala	52.000	52.000					52.000	50.032	1.968	96,2
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	52.030	52.030					52.030	44.640	7.390	85,8
9.	Unajmljivanje imovine I opreme	286.000	286.000	-70.000				216.000	203.005	12.995	94,0
10.	Izdaci za tekuće održavanje	46.200	46.200					46.200	44.719	1.481	96,8
11.	Osiguranje I bankarske usluge	30.000	30.000	-15.000				15.000	11.167	3.833	74,4
12.	Ugovorene usluge	181.700	181.700	-11.000				170.700	169.989	711	99,6
II	Tekući grantovi	205.669.879	229.617.000	+54.846.355			-214.932	284.248.423	282.382.194	1.866.228	99,3
1.	Grantovi pojedincima	125.440.000	184.440.000	73.976.067				258.416.067	258.344.274	71.793	99,97
2.	Grantovi neprofitnim organizacijama	80.032.879	44.980.000	-19.129.712			-214.932	25.635.356	23.840.920	1.794.435	93,0
3.	Subvencije javnim preduzećima	197.000	197.000					197.000	197.000	-	100
III	Kapitalni grant						714.932	714.932	714.932	-	100
1.	Grant drugim nivoima Vlade						+214.932	214.932	214.932		100
2.	Grantovi pojedincima I neprof. organiz..						+500.000	500.000	500.000		100
IV	Kapitalni izdaci	60.000	60.000	+500.000			-500.000	60.000	59.007	993	98,35
1.	Nabavka opreme	60.000	60.000					60.000	59.007	993	98,35
2.	Rekonstrukcija I investiciono održavanje			+500.000				-500.000	0		
V	SVEUKUPNO	208.799.526	232.399.773	55.618.226			0	288.017.999	285.794.228	2.223.771	99,23
	Broj zaposlenih	105	105	95				82	82		